

Nikulan ravirata, tallialueiden lannankäsittely

YMPLTK 18.03.2025 § 17

5/11.03.02.00/2025

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi puh. 040 7393 977

Kaustisen kunnan ympäristövalvontaan on tullut useampia ilmoituksia Nikulan raviradan tallialueen lannan käsittelystä, lantaloiden kunnosta sekä lantaloista tapahtuvista valumista. Ympäristövalvonta on käynyt toteamassa tilanteen 8.8.2024.

Ravirata-alueella olevien tallien lantaloista kaksi sijaitsee Kaustisen kunnan alueella ja ovat Kaustisen kunnan ympäristöviranomaisen valvonnassa. Oheismateriaalin liitteenä olevan kartan lantala 1 on kuuden tallin yhteislantala ja lantala 2 on Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän käytössä. Oheismateriaalissa lähetetty selvityspyyntö ja kehotuskirje.

Molemmat lantalat olivat tarkastushetkellä täynnä. Kuuden tallin yhteislantalan (lantala 1.) ulkopuolelle, Perhonjoen puolella olevalla maa-alueella oli runsaasti lantaa, joista oli muodostunut paljon valumavesiä kohti Perhonjokea. Alue on 1-luokan pohjavesialuetta ja sijaitsee pohjavesialueen muodostumisalueen ydinosalla. Alueen läheisyydessä sijaitsevat Puumalan, Kuorikosken ja Terjärvi Vatten Ab:n vedenottamot.

Ravirata-alueen toiminnanharjoittajille ja Kaustisen Seudun raviseura ry:lle on lähetetty postitse 9.8.2024 selvityspyyntö ja toimenpidekehoitus. Toimenpiteiden ja selvityspyynnön määräaika on 22.8.2024. Kaustisen Seudun raviseura ry:n toiminnanjohtajalle on ilmoitettu vireille tulevasta asiasta puhelimitse 8.8.2024.

Vna eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (ns. nitraattiasetus) § 5 mukaan *Tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (lantala). Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle.*

Nitraattiasetuksen § 7 mukaan *Lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden tulee olla vesitiiviit. Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaiset, ettei lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden siirron, käsittelyn ja varastointitilan tyhjennyksen aikana pääse nesteitä ympäristöön. Kuormaaminen tulee tehdä tiivispohjaisella alustalla.*

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 16 § mukaan *Maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto). YSL 17 § mukaan *Ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että:**

1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua;

2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai

3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (pohjaveden pilaamiskielto). Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sellaisista 1 momentissa tarkoitetuista aineista, jotka ovat ympäristölle ja terveydelle vaarallisia ja joiden päästäminen suoraan tai epäsuorasti pohjaveteen on kielletty.

Kuuden tallin yhteislantala rikkoo nitraattiasetusta ja maaperän ja pohjaveden pilaamiskieltoa.

Yhteenveto saaduista selvityksistä 22.8.2024 ja tarkastuskäynnistä 23.8.2024 esitetään kokouksessa.

Tarkastusmuistiossa on annettu määräyksiä tallien lannan käsittelystä. Määräyksissä on määrätty, että tallien lantaa ei saa välivarastoida lantalan ulkopuolella, vaan lannat tulee sijoittaa suoraan lantalaan karsinoiden päivittäisen siivoamisen yhteydessä.

Tarkastuksen yhteydessä todettiin, että Nikulan ravirata-alueen viiden tallin yhteislantalan koko ei ole riittävä ja edellyttää lisälantalan rakentamista alueelle.

Nykyistä viiden tallin yhteislantala tulee tyhjentää vähintään neljä (4) kertaa vuodessa, jolloin voidaan varmistaa lantalan tilavuuden riittävyys ennen uuden lantalan valmistumista.

Tallialueelle järjestetään pohjavesitarkkailu. Tarkkailupisteiden määrät ja paikat sekä tarkkailtavat yhdisteet sekä määrääjat annetaan erillisessä ohjeistuksessa.

Perustelut:

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) 5 § edellyttää, että ”Tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (lantala). Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle.”

Viiden tallin yhteislantala on kooltaan noin 600 m³. Kun kaikki viiden tallin karsinapaikat ovat täynnä, muodostuu niistä noin 1140 m³ lantaa vuodessa. Vuotuinen sade- ja sulamisvesi huomioiden lantalan koko tulee olla vähintään 1160 m³ täyttääkseen nitraattiasetuksen vaatimukset.

Ympäristölainsäädäntö edellyttää pohjaveden tarkkailua, pohjaveden tilan varmistamiseksi

Syksyn 2024 tarkastukset:

Nikulan raviradan alueella on suoritettu syksyn 2024 aikana tarkastuskäyntejä, asetettu määräaikoja, selvityspyyntöjä sekä toimenpidekehotuksia.

Määräaikaan 31.10.2024 tuli suorittaa seuraavat toimenpiteet:

1. Lantalan rikkoutuneiden betoniseinämien korjaus. Korjausaikataulu tulee ilmoittaa 26.11.2024 mennessä.

2. Lantalan tyhjennys, tyhjennyksestä ilmoitettava ympäristövalvontaan, jotta voidaan tulla tarkistamaan lantalan eheys.

Ympäristövalvonta suoritti tarkastuksen määräaikana. Tarkastuksessa todettiin, ettei määräaikoja ole noudatettu toimenpiteen 1 kohdalla. Toimenpiteen 2 kohdalla oli lantala tyhjennetty, tyhjennyksestä ei ilmoitettu ympäristövalvontaan, joten lantalan eheys on edelleen tarkistamatta.

Tarkastushetkellä havaittiin myös, että alueella poltettiin jätettä. Jätteiden poltosta keskusteltiin ko. tallin kassa tapahtumapaikalla. Jokaisen tallin tulee hoitaa jätehuoltonsa asianmukaisesti.

25.11.2024 saadun selvityksen mukaan toiminnanharjoittajat/Kaustisen Raviseura sekä Botnia Gas Oy ovat keskustelleet yhteistyöstä lannan hyödyntämisestä biokaasulaitoksella.

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Närhi Pia-Lena

Esitys

Ympäristölautakunta edellyttää, että mahdollinen alustava sopimus Botnia Gas Oy:n kanssa tulee toimittaa Kaustisen kunnan ympäristölautakunnalle viimeistään 30.4.2025 mennessä, jolloin ympäristölautakunta pystyy varmistamaan sopimuksen toteutumisesta.

Jos lannankäsittelysopimusta Botnia Gas Oy:n ei toteudu, tulee rikkoutunut lantala saattaa asianmukaiseen kuntoon. Selvitys lantalan mahdollisesta korjausaikataulusta tulee antaa viimeistään 30.4.2025 loppuun mennessä.

Selvitykset tulee toimittaa Kaustisen kunnan ympäristölautakunnalle osoitteeseen Kappelintie 13, 69600 Kaustinen tai kaustisen.kunta@kaustinen.fi.

Toiminnanharjoittaja sitoo velvollisuus toimia vastuullisesti alueella. Ympäristölautakunta antaa seuraavat määräykset, joita tulee noudattaa alueella:

1. Tallien lantaa ei saa välivarastoida lantalan ulkopuolella. Kaikki lannat tulee sijoittaa suoraan lantalaan karsinoiden päivittäisen tyhjennyksen yhteydessä.
2. Viiden tallin yhteislantala tulee tyhjentää vähintään neljä (4) kertaa vuodessa lantalan riittävyyden varmistamiseksi. Lantala tulee tyhjentää myös talviaikaan. Talviaikana poisajettavasta lannasta tulee tehdä mahdollinen auma-ilmoitus Kaustisen kunnan ympäristönsuojeluviran-omaiselle osoitteeseen ymparisto@kaustinen.fi.
3. Viiden tallin yhteislantalan tyhjentämisestä tulee olla urakoitsijan kanssa tehtynä lannanvastaanottosopimus, joka tulee esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle.
4. Yhteislantalan seuraava tyhjennysajankohta tulee ilmoittaa, jotta lantalan eheys voidaan tulla varmistamaan (viranomaisen puolesta) lantalan ollessa tyhjänä.

Päätös

Hyväksyttiin
